

DE REDDING

JOAKIM ZANDER

Vertaald door
Angélique de Kroon &
Jasper Popma

2016
Amsterdam

Voor mijn ouders

*Ik heb geboet voor het verraad,
maar toen wist ik nog niet
dat jullie voor altijd weggingen,*

en dat het donker zou worden

Zbigniew Herbert

Bergort
winter 2011

We vliegen laag door de buitenwijk deze nacht, onze vaart perfect gekalibreerd, onze formatie sterk en compact. Vannacht zijn we geluidloos, onze ogen slechts stipjes en streepjes. Wij zijn X-Men, Band of Brothers, wij zijn de elite.

Op de Drivvedsvägen staat een auto in de fik en we horen hoe de ruiten van de hitte springen, zien hoe het glas zich als ijs over de sneeuw verspreidt, doorzichtige scherven frustratie en entertainment. Het is net als elke nacht deze winter en de kids nemen niet eens meer de moeite om de voetgangersbrug over het spoor op te rennen, maar blijven om de auto heen staan, zo dichtbij dat de vlammen in het wit van hun opengesperde ogen gereflecteerd worden en hun huid verschroeien. Ze weten precies hoe lang het zal duren voordat de sirenes beginnen te klinken. Ze hebben geen haast, geen tijd om in de gaten te houden, zelfs niet meer iets om voor te vluchten.

Maar wij stoppen niet, wij hebben een groter doel, wij zijn geen vogeljongen meer die auto's in brand steken, wij zijn adelaars en valken, roofvogels met scherpere klauwen, spitsere snavels en een grotere eetlust. Lois, Vos, Mehdi en Bounty. Ik draai mijn hoofd om en kijk naar mijn broeders, hun silhouetten als schaduwen in de gloed van het vuur en iets in mijn hart groeit en groeit. Ik ben gestopt met achter je aan te jagen. Het is zo lang geleden dat je je hiervan weg begon te bewegen. En ook al valt je schaduw nog steeds over de grijze muur in mijn kamer, elke nacht als ik ga slapen, zijn zij het, mijn vrienden, mijn broeders, die net als ik zijn. Even richtingloos en zonder enig idee als ik. Even leeg en moe als ik.

'Ey, Fadi?'

Bounty's stem is licht en hol, alsof hij niet genoeg lucht of kracht meer in zijn longen heeft.

'Kop dicht, flikker,' sist Vos.

Hij geeft Bounty een duw tegen zijn schouder waardoor die een stap opzij moet doen, de diepere sneeuw in.

'Kop erbij houden,' zeg ik. 'Het is nu serieus, snappen jullie dat?'

'Maar...' zegt Bounty.

'Geen fucking maar, *sharmoeta*.'

Vos sist nogmaals en heft zijn hand op.

'Maar ben je zeker van de code, dan?' vervolgt Bounty, doet een stap naar achteren en ontwijkt de mep. 'Weet je zeker dat ze die niet hebben veranderd?'

Het beton leunt over ons heen, sluit ons in, houdt ons vast. De lucht ruikt naar vrieskou en brandende benzine. Ik haal mijn schouders op en voel hoe mijn longen samentrekken. Voel me zoals ik me altijd voel: alsof ik niets weet, nergens zeker van ben.

'Ja, ja, verdomme,' zeg ik. 'Kop dicht, nu.'

We wachten in de schaduw aan de andere kant van Pirattorget, ook al is het leeg en ook al is het halfdrie 's nachts. We wachten totdat we de sirenes op de snelweg horen loeien, wachten totdat we de hemel boven de speelplaats op zien lichten van de blauwe zwaailichten. Wachten totdat we Mehdi over de met ijs bedekte tegels voor Sami's kebab aan zien komen sjokken, zijn stappen zijn gedempte ploffen in de winternacht. De sirenes zwijgen, nu is alleen het geluid van de kids te horen die schreeuwen en krasen op de voetgangersbrug in de tegengestelde richting.

'Het is stil,' zegt Mehdi, buiten adem. Zijn longen piepen van de astma.

Hij leunt voorover en hijgt en steunt.

'Alleen de brandweer, ze sturen zelfs geen *popo* meer.' We knikken allemaal in stilte, plechtig als bij een begrafenis. Het is ernst nu. De sleutel brandt in mijn zak, de code in mijn geheugen. Ik buig me naar achteren en laat mijn ogen de ramen vol kindervingers aan de andere kant van het plein volgen, boven de gebarsten

gevel, de haveloze zonweringen, de lakens als gordijnen, de schotelantennes en Somalische vlaggen en nog hoger, boven de daken en nog hoger. De hemel is zwart en kil en zelfs de sterren zijn vanavond niet te zien, niet eens een half, zielig schijfje maan, maar lege, zwarte wolken, en niets. Toch houd ik mijn blik daarop gericht, net zo bevroren als de nacht, als mijn vingers. Dit is de keuze waar het om draait. Jij of je broeders.

Ik maak mijn blik los van de nacht, zoals een tong van een bevroren paal, en ik zeg: 'Waar wachten jullie nog? *Jalla!*'

We vliegen in formatie over het plein, geluidloos als stealth, als fucking drones. We zijn een eenheid, wij zijn gangster, wij zijn elite. Geen geluid, alleen de damp uit onze mond, alleen ademhaling en bloed dat in je oren suist, alleen wij en onze missie. Het is makkelijk. Gewoon de sleutel in de deur steken, niet over je schouder kijken. Gewoon allemaal naar binnen, en dan doe ik net als jij, zoals ik jou heb zien doen, gewoon recht op de witte doos af, gewoon mijn hart dat bonst, gewoon de code en de 'van' op het scherm, gewoon een duizendste van een seconde wachten op de lange pieptoon die betekent dat het werkt, dat we binnen zijn. Snelle high fives, nu stil, zaklampen aan, de hal door en de studio in.

Twee MacBooks op de tafel in de mengkamer. *Swoosh!* Van ons. Twee Samsungs aan de oplader. *Swoosh!* Van ons. Drie kleine tablets. *Swoosh!* Microfoons en gitaren. We kijken elkaar aan. Fuck it. Te zwaar. Ik buig me onder de mengtafel, ga op mijn hurken zitten en tast in het donker totdat ik hem vind. Langzaam trek ik de schoendoos naar voren. Nike. Open hem, steek mijn neus erin en word overspoeld door de zoete wietgeur.

'Ey!'

Ik houd een joint omhoog naar mijn broeders die grote ogen opzetten en hun duim opsteken. Maar er is meer. Ik zag het toen ik hier met jou was, zag Blackeye er tweeduizend kronen uit halen en aan een fucking *hangaround* geven om drank van te kopen. Zo was ik er ook op gekomen. Het was op dat moment dat het idee geboren was.

Ik glijp de andere kamer in, het kantoor. Trek aan de bovenste lade, maar die zit vast. Jackpot!

‘Vos!’ fluister ik de studio in. ‘Schroevendraaier.’

Vos is de koning van de schroevendraaier, de beitel en de koevoet. Er is geen raam of deur die hij niet open kan krijgen – en dit is echt te simpel. Hij zet zich tegen het tafelblad af en buigt de schroevendraaier ernaartoe en de la springt open. Het geldkistje is groen en zwaar en ik houd Vos tegen als hij het open wil wrikken.

‘Fuck it,’ zeg ik. ‘Dat doen we later.’

En dan is het voorbij. We stromen de deur weer uit als water, de handen vol buit, richting de speeltuin, waar we de spullen grofweg verdelen. Ik neem het kistje en een MacBook.

‘Hou je gedeisd, hè. Tot donderdag!’

En dan is het voorbij. De nacht is koud, leeg en stil. Zelfs de auto’s branden niet langer en de vermoeidheid spoelt over me heen als een zee, als sneeuw, als het donker, en ik wankel naar huis, stil en leeg, niet opgetogen en vervuld van anarchie, niet tevreden en sterk, helemaal niet zoals ik had gedacht.

Later, in mijn kamer, laat het grijsgele licht van de straatlantaarn voor mijn raam zijn grip op mij niet los. Het vindt een weg onder mijn oogleden door en mijn pupillen in, zelfs als ik mijn ogen sluit en mijn hoofd in mijn bobbelige kussen duw. Wat ik ook doe, het laat me niet met rust. Ten slotte geef ik het op en ik open mijn ogen, ga rechtop in bed zitten, maar doe het licht niet aan. De tijd vertraagt en verandert van vorm voordat hij helemaal stilstaat en ik hoor hoe de deur van mijn kamer knarst, hoe de vloer piept en kraakt. Ik draai me niet om, laat mijn blik op de muur rusten.

Je brengt de winter mee de kamer in als je de deur opent en aan het voeteneind van het bed gaat zitten. De lucht staat stil.

‘Weet je nog toen we klein waren?’ begin je. ‘Je was misschien een jaar of tien? Toen ik erover begon dat ik hier weg moest?’

Ik weet wat je gaat vertellen, het is een van onze verhalen, een deel van onze mythologie, maar ik zeg niets. Zit daar gewoon, leeg en met mijn rug recht.

‘Ik had weer heibel met ze. Weet niet meer waarover. Weer iets *khara* ofzo, dat soort shit, geen idee. En ik ging ervandoor en kwam pas heel laat weer thuis. En jij was te groot om met je viezige oude rommelmarktlego te spelen. Maar toen ik thuiskwam, had je al je blauwe steentjes op een van die groene platen gezet, een paar witte hier en daar, en het op mijn bed gezet voordat je was gaan slapen. Weet je nog?’

Ik knik licht. Ik herinner het me. Ik herinner me alles.

‘Weet je nog wat het was?’

Ik zeg niets. Het is te lang geleden. Er zit te veel tussen.

‘Je zei dat het een zee was. Dat je een zee voor ons had gebouwd waarover we weg konden varen. En dat je ook nog een boot voor ons zou maken.’

Ik voel iets achter mijn oogleden en in mijn borst branden. Ik voel hoe alles samentrekt, hoe ik in het verleden verdrink en in de toekomst, dat je geen water nodig hebt om te verdrinken.

‘Maar je hebt die boot nooit gemaakt, Fadi, alleen de zee.’

Ik wil iets zeggen, misschien een verklaring, misschien vergeef me, vergeef me, vergeef me. Maar ik weet dat ik alleen maar kan piepen en krassen, dat alles wat ik tot stand kan brengen chaos en stress is. We zitten in stilte.

Dan, eindelijk: ‘Misschien heb je de boot nu gemaakt, Fadi,’ zeg je. ‘Maar hij is maar groot genoeg voor één.’

Ik draai me uiteindelijk om en kijk je aan. Je bent moe en mager en je huid is bleek in het schemerige licht. Ik weet dat je al bezig bent geweest om weg te gaan sinds ik klein was. Maar zo heb ik je nog nooit gezien.

‘Wat bedoel je?’ zeg ik.

Je ziet er zo triest uit als je naar me kijkt. Niet teleurgesteld, niet boos. Alleen maar triest.

‘Wat had je dan verwacht? Dat ze er niet achter zouden komen wiens sleutel het was? Wiens code? Iedereen heeft zijn eigen, per-

soonlijke code voor de studio, zodat je weet wie er geweest is en op welk tijdstip. Het eerste wat ze morgen doen als Jorge komt, is die code checken, en dan zullen ze natuurlijk zien dat het de mijne was die gebruikt is, toch?’

Wat moet ik doen? De schaamte brandt in mij. Het verraad. De ongelooflijke stupiditeit. Ik ben een *khain* – een verrader. Dan, de schrik.

‘Jorge en Blackeye,’ zeg ik. ‘Ze zullen me vermoorden.’

‘Zij niet,’ zeg je. ‘Maar Biz of Mahmud of de Rus waarschijnlijk wel.’

Nu voel ik de tranen over mijn wangen stromen, ze zijn zo beschamend, die tranen, maar ik ben ook verlamd van angst.

‘Fadi, *habibi*,’ zeg je. ‘Hoe kon je zo vreselijk stom zijn? Je weet dat ze geen genoeg nemen met alleen het terugkrijgen van de spullen. Iemand die de Pirate Tapes zoiets flikt... Verdomme, Fadi, dat is het enige wat we hebben om trots op te zijn. Degene die dit heeft gedaan is een verrader. Van heel Bergort. Niemand zal ze ook maar iets in de weg leggen.’

Door mijn tranen heen zie ik hoe je opstaat van het bed en naar je kledingkast loopt. Je bent hier bijna nooit, maar één nacht per week, maar ik weet dat je je schetsboeken hier hebt. Nu strek je je uit om de bovenste plank te bereiken, graait je notitieblokken en dummy’s bij elkaar en stopt ze in een linnen tas van Pirate Tapes, samen met je Zweedse woordenboek. Dat is versleten en beduidt, met ezelsoren, van al onze dagen en nachten.

Het voelt nu zo ver weg allemaal. Dat we dachten dat het voldoende zou zijn, dat het genoeg zou zijn om alle woorden te leren, om als de anderen te zingen, niet te krassen en te piepen. Je stopt en haalt het woordenboek er weer uit, legt het op het bed. ‘Het is beter dat jij dit houdt,’ zeg je. ‘Ik heb het niet meer nodig.’

Ik verberg mijn gezicht in mijn handen, kan niet meer naar je kijken.

‘Hoe wist je het?’ vraag ik zacht. ‘Hoe wist je het van de Pirate Tapes?’

Ik bespeur door mijn handen hoe je je schouders ophaalt, hoe je je hoofd schudt.

‘Ik zag jullie vanmiddag staan stressroken op de brug. Het was duidelijk dat jullie iets in je schild voerden. Jullie zijn niet zo heel *smooth*, Fadi. Toen hoorde ik van de inbraak. Ik ben niet dom, weet je.’

‘Wat ga je doen?’ vraag ik. ‘Waar ga je naartoe?’

‘Dat maakt niet uit. Het is beter dat je dat nu niet weet. Ik laat nog van me horen.’

Je hurkt voor me neer, duwt mijn handen uit mijn gezicht en dwingt me je aan te kijken.

‘Luister,’ zeg je, en je stem is zo ernstig dat die de lucht om ons heen doet trillen. ‘Voor zover ze kunnen zien, was ik degene die vannacht in de studio was. Het is mijn code. Als ik vannacht zonder een woord verdwijnt is er geen reden om iemand anders te verdenken.’

Je houdt me bij mijn polsen vast, kijkt me recht in de ogen, door mijn tranen en mijn schaamte heen, door de spiegels en de rook en door het zelfbedrog heen, recht in dat wat misschien mijn essentie is, recht tot de bodem. Ik weet niet wat ik moet zeggen, open mijn mond en sluit hem weer, probeer mijn ogen weg te draaien van je doordringende blik, maar je laat me niet los.

‘Maar ik begrijp het niet,’ probeer ik.

‘Het is heel simpel, habibi,’ zeg je. ‘Uiteindelijk heb je toch een boot voor me gebouwd.’

Je strijkt me over mijn haar.

‘Vergeef me,’ zeg ik, ‘vergeef me, vergeef me.’

Ik sluit mijn ogen en voel je droge lippen tegen mijn wang.

Wanneer ik mijn ogen weer open ben je verdwenen.

Brooklyn, New York
donderdag 13 augustus 2015

Het beton door de dunne matras op de vloer; het geluid van een vrachtwagen op de straat die de vuile ramen doet trillen; de sporadische stemmen en klikkende hakken op het asfalt; de sirenes door Atlantic Avenue; de hitte die drukkend is en zindert; de hartslag die tussen de bakstenen muren echoot; de sleutel in het slot.

Yasmine gaat recht overeind zitten. Ze is meteen klaarwakker, haar ogen wijd open, op alles voorbereid, op bijna alles. Alle geluiden, en het licht van de straat dat op de vloer valt. Duisternis, reflecties en signalen die ze niet onmiddellijk kan identificeren, die niet blijven hangen. Gewoon een sleutel in het slot. Ze kijkt om zich heen, trekt het zwarte topje van de vorige dag over haar hoofd en over haar schouders, werkt zich in haar spijkerbroek, haalt haar handen door haar dikke, donkere haar en komt geluidloos overeind. De ruwe vloer is verrassend koel tegen haar voetzolen.

Het slot gaat stroef. *Chickchackchackchick*. De sleutel wordt heen en weer gewrikt. Het geluid echoot door het lege appartement. Blauw licht vanaf de straat flikkert door de ramen naar binnen, over de half afgemaakte schilderdoeken die tegen de muren staan.

Het is midden in de nacht. Hoe lang heeft ze geslapen? Heeft ze überhaupt geslapen? De jetlag knettert en ruist in haar. Het is alsof al haar zintuigen worden gefilterd door een zwakke radiofrequentie die het tempo naar beneden brengt, en haar traag en langzaam maakt. Ze schudt haar hoofd weer om het geruis te verminderen, haar hoofd helder te krijgen. Ze beweegt zich zachtjes in de richting van het geluid, naar de deur, instinctief en reactief

als een dier. Buiten verdwijnen de sirenes over het gebarsten asfalt en laten iets wat op stilte lijkt achter. Nu alleen het geluid van de sleutel. Ze beweegt dichterbij de deur, zo dichtbij dat haar lippen het metaal raken wanneer ze in het Zweeds fluistert: 'Ben jij het?'

De restanten van vliegtuiglucht in haar longen maken haar stem droog en schor. De sleutel stopt met in het slot schrapen.

'Yasmine?' vraagt hij vanaf de andere kant.

De manier waarop hij haar naam zegt. De hakkende en ongeduldige toon in zijn uitspraak. De agressie en de verwardheid. Alles wat ze hebben opgebouwd is in een handomdraai vernield. Ze draait de knip om en de deur slaat open.

David ziet er bijna uit zoals normaal, bijna zoals een week geleden. Dezelfde licht gewelfde lippen, dezelfde diepe groef in het voorhoofd. Dezelfde sleutelbenen en het kuiltje in de linkerwang, dezelfde kaalgeschoren schedel, hetzelfde grijze T-shirt met dezelfde vlekken van spuitlak en markers; dezelfde jeans van dikke, oude denim die ze voor hem had gekocht in Shibuya op haar eerste reis naar Tokio. Maar ook stoppels en vuile nagels, een blik als kwikzilver en malende kaken.

'Yasmine, baby!'

Hij spreidt zijn armen uit, verplaatst zich over de drempel met zijn tanden felgeel oplichtend in het schijnsel van de straat. Ze doet een stap terug en draait zich van hem af, van zijn pogingen om haar vast te pakken.

'Baby, I didn't realize... What time is it?'

Hij draait zijn pols op zoek naar een horloge dat er niet is, klopt op zijn zakken op zoek naar een mobiele telefoon die hij uiteindelijk tevoorschijn haalt en waar hij daarna verwoed op drukt zonder dat die reageert.

'What the fuck? I'm outta battery, baby! What time is it?'

Hij laat de telefoon vallen, die tegen het beton klettert en beweegt zich opnieuw in haar richting, nu met zijn handen als een kom gevormd voor zich alsof hij haar gezicht wil omvatten. Ze loopt achteruit totdat ze midden in de kamer staat, de loft, zoals

David het noemt, maar hij is niet groter dan een studentenkamer, een kledingkast, ook al is het plafond hoog en vult het raam de kamer soms, 's ochtends vroeg, met licht.

‘Waarom spreek je Engels?’ vraagt ze.

Hij blijft staan en kijkt naar haar alsof hij tot nu toe niet echt geregistreerd heeft dat ze er is.

‘Hoe ben jij binnengekomen?’ vraagt hij in het Zweeds, in een beschuldigende toon die gonst van paranoia en agressie.

‘David,’ zegt ze, haar hoofd nu schuin, zoals tegen een kind. ‘Wat is er gebeurd?’

Ze staat daar midden op het beton met haar armen over haar borst geslagen. Ze voelt de woede omhoog dringen door de pijn en verwarring die ze in zich draagt en voelt die groeien. Er zit een gat in haar, in hen, in deze kamer. Elke keer dat ze denkt dat ze grip heeft rond de poreuze opening van het gat voelt ze hoe het groter wordt en hoe haar vingers beginnen te glijden in het grind. Hoe ze ook vecht, schopt en bloedt, ze valt tastend en voor eeuwig naar beneden.

‘Gebeurd?’ vraagt hij. ‘Hoezo gebeurd?’

Hij opent de koelkast en trekt de groentelade naar buiten en weer terug, rommelt tussen de oude restjes op de schappen. Een pakje boter valt op de grond, zonder dat hij het lijkt te merken.

‘Timmy en Aisha gaven een feest, en later zijn we nog uitgegaan met Rasheed en wat anderen.’

Hij draait zich naar haar toe, verbaasd: ‘Wat doe jij hier nu? Je zou toch donderdag komen?’

‘Het is donderdag,’ zegt ze, en drukt haar vingers tegen haar slapen. ‘Of vrijdag nu misschien.’

Het gesuis houdt niet op, integendeel.

‘Het feest van Timmy en Aisha was afgelopen dinsdag,’ zegt ze. ‘Je bent sindsdien niet meer thuis geweest, hè?’

Hij haalt zijn schouders op en lijkt na te denken.

‘Donderdag?’ zegt hij. ‘Rasheed en ik zijn blijven hangen in wat beats die hij had gevonden. Daarna zijn we naar een feestje in Bushwick gegaan. Lauren was er ook.’

Hij kijkt alsof hij een soort lof verwacht voor het feit dat hij de naam van een galeriehoudster noemde van wie ze weten dat ze nooit een van zijn schilderijen zal exposeren.

‘Ze was vreselijk geïnteresseerd in de nieuwe richting die ik uitga, weet je, die vogels en kerken. Heb ik je daarover verteld?’

Yasmine zakt op haar hurken neer en verbergt haar gezicht in haar handen. Vingers glijden door het grind.

‘Duizend miljoen keer, David. Maar je hebt geen flikker geschilderd, toch? Geen enkele verdomde streek!’

Ze komt overeind, loopt naar de tweepersoonsmatras in de hoek en pakt twee dunne, ritselende velletjes papier. Ze loopt naar David toe en legt ze op het aanrecht voor hem neer, zonder een woord te zeggen.

Hij leunt naar voren en tuurt ernaar.

‘O,’ zegt hij. ‘Fuck dat. Het duurt ik weet niet hoelang voordat we uiteindelijk in de rechtszaal belanden. *We’re artists, baby!* Die huisuitzetting is slechts een deel van onze story.’

‘We moeten over tien dagen voor de rechter verschijnen, David. Daarna staan we op straat, oké? Ik heb je verdomme elke week geld gegeven om de huur van te betalen. Wat heb je daarmee gedaan? Speed? Feestjes in Bushwick?’

Steeds dieper het gat in. Het lukt haar niet eens meer ertegen te vechten.

‘Ik heb een borrel nodig,’ zegt hij, en trekt het deurtje van het vriesvak open.

Hij rammelt en ratelt met zijn handen in de ijzige ruimte totdat hij een beslagen fles te pakken krijgt die hij omhooghoudt in de grijze nachtnevel. Hij schudt hem en houdt hem ondersteboven voordat hij hem met volle kracht tegen de grijze stenen muur gooit. De fles mist het raam op een decimeter na en versplintert in een zee van bevroren glaskristallen.

‘Waarom heb je de wodka opgedronken?’ sist hij, en draait zich naar haar toe.

Misschien komt het door de huuropzegging, of misschien door de reis en de jetlag. Misschien komt het door het groeiende ver-

driet en de verwarring van de afgelopen maand. Misschien komt het door het gat onder haar dat alleen maar groter wordt. Misschien komt het door het vuil onder zijn nagels. Misschien doet dat haar de donkere en bloederige bodem van het gat zien. Misschien komt het nergens door, maar plotseling weet ze wat er voor nodig is.

‘Ik heb je wodka niet aangeraakt, David,’ zegt ze.

En dat niet alleen. Haar stem trilt niet, ze wendt haar blik niet af, ze doet geen stap achteruit, loopt niet weg. In plaats daarvan slaat ze haar armen over elkaar en doet ze een stap naar hem toe. Ze voelt hoe een scherf diep in haar linkervoetzool snijdt, voelt hoe koud de scherf is in de hitte, hoe koud zelfs haar bloed voelt in de hitte.

David kijkt verbaasd. Wat ze zegt komt niet overeen met hun gezamenlijke geschiedenis, een geschiedenis die vol momenten zit waarin ze in de hoek met een veger en blik of papier of wat dan ook op haar knieën zit, en de scherven bij elkaar veegt. Heel even lijkt hij in verwarring gebracht. Zijn kaken malen. Zijn pupillen dreigen te exploderen. Dan: ‘Wát zei je?’

Hij doet een stap naar haar toe en zijn ene mondhoek trekt van de speed of stress of het slaapgebrek. Ze voelt hoe haar vingers verder door het grind glijden, hoe ze schrapen en krassen, hoe het bloed uit haar stroomt, vanuit haar voet over het beton.

Ze weet dat ze er nu een eind aan kan maken. Ze kan terugkrabbelen en buigen. Wc-papier halen en de stomme scherven opvegen. Ze kan naar beneden rennen naar de Indiër op Classon Avenue die de hele nacht open is en een fles Jack kopen. Hij zou de helft opdrinken en misschien een tijdje schreeuwen. Ze kon zijn haat zich van haar weg, naar buiten laten richten, op de galeriehouders en de agenten, en alle anderen die de schuld krijgen voor het feit dat hij nog geen fatsoenlijk schilderij heeft gemaakt sinds ze naar Brooklyn zijn gekomen. Ze kan misschien geld lenen van Brett om de situatie van de huisuitzetting op te lossen. Een paar tripjes naar Tokio of Berlijn maken. Doorgaan met sparen voor een buffer, voor een eigen appartement om in een donkere nacht

naartoe te verdwijnen. Ze kan alles doen wat ze al honderd keer eerder heeft gedaan, toestaan dat ze langzaam weer in het gat valt en zich laten verslinden door de geschiedenis.

Maar ze doet het niet.

‘Ik zei dat ik tien dagen naar Tokio was,’ zegt ze in plaats daarvan. ‘En je weet dat ik je verdomde wodka niet heb aangeraakt.’ Hij doet een stap naar haar toe en lijkt heel even voor zichzelf te evalueren wat ze gezegd heeft.

‘Terwijl jij hier was en de huur er voor de duizendste keer doorheen hebt gejaagd met je stomme loserclubje, heb ik geploeterd zodat wij vooruit kunnen komen, deze shit uit,’ gaat ze verder.

Ze is te ver gegaan, nu. Verder dan ooit. Maar het slaapgebrek maakt haar licht en vluchtig. Heel even is het alsof zij er geen deel meer van uitmaakt, niet volledig. Het is alsof de afgelopen maand hun geschiedenis zijn krampachtige greep om haar tijdelijk heeft doen verlichten, alsof wat zij en David samen hebben gehad niet langer echt is, maar slechts stof en mythen en dromen.

Het is nu een maand geleden, een maand geleden dat Fadi voorgoed verdween, een maand geleden dat haar telefoon in de metro ergens onder Washington Square Park in haar zak zoemde en de wereld zo ongeveer stilstond om haar heen. Het is een maand geleden dat ze eraan begon te ontsnappen. Aan het verdriet en het verleden. Sneller en verder dan ze dacht dat ze zou kunnen. En dan, net toen ze dacht dat ze niet verder weg kon komen, net toen ze voelde dat de verschrikkelijk gestalte van het verdriet haar aan het inhalen was, kreeg ze vier dagen geleden het tweede bericht. De wazige foto van wat misschien wel Fadi was in Bergort. Fadi is dood. Fadi leeft. Niets klopt meer. Er bestaan geen patronen meer.

‘Stomme klootzak!’ roept ze nu en voelt hoe haar stem snijdt, hoe die rauw wordt en ontstoken.

‘Hou je kop!’ brult David, harder, lager.

Hij heft zijn hand op voor haar gezicht, als om fysiek te voorko-

men dat haar woorden de kamer in komen.

‘Je moet gewoon je kop houden! Wie denk je dat je bent? Hè? Ik ben je niets verschuldigd. Dat weet je.’

Hij staat nu vlak voor haar. Ze kan zijn chemische adem ruiken, de penetrante zweetgeur van een achtenveertig uur durend feest – in zijn kleren, zijn huid. Zijn stem is nu lager, dreigender.

‘Wie ben jij om hier met je onzin te komen? Als ik er niet was geweest zou je nog steeds in dat getto zitten en in die fucking nagel-salon van de moeder van je vriendin werken, daar in het beton, ondankbare trut. Of dood zijn zoals je stomme broertje. Hier binnen komen walsen met je fucking Tokiotrips... Alsof ik die niet voor je geregeld heb. Verdomme!’

Ze voelt hoe zijn speeksel op haar wang terecht komt en weet dat wat hij zegt waar is. Hij heeft het al zo vaak gezegd. Ze heeft het zo vele malen eerder gedacht. Dat haar schuld aan hem zo groot is dat die het gat rechtvaardigt, dat die alles rechtvaardigt. Ze voelt hoe de grip van hun geschiedenis zich weer om haar sluit. Hoe de strakke omklemming haar naar zich toe en langzaam met zich mee naar beneden trekt.

Op dat moment gebeurt het bijna dat ze haar grip op de rand laat gaan. Dat ze in plaats daarvan haar armen om hem heen slaat. Dat ze hem vasthoudt, zijn hoofd tegen haar schouder voelt en zijn armen rond haar middel voelt sluiten.

Maar iets is anders deze nacht. Het is alsof er een touwladder in de put hangt, net binnen handbereik. Fadi's dood en wederopstanding. De wereld schudt en draait en maakt haar duizelig. De reis tussen tijdzones geeft haar een licht en onwerkelijk gevoel. Maar ze weet dat het haar niet lukt om de ladder zelf te pakken te krijgen, dat ze hem nodig heeft, zelfs hiervoor. Misschien vooral hiervoor. Ze heeft zijn handen nodig om zichzelf uit de bodemloze put te trekken en hun geschiedenis uit zijn kom te draaien. Ze heeft hem nodig om vrij te komen en om te kunnen redden wat er te redden valt.

Dus ze vermant zich en dwingt de tederheid zich in haat te veranderen met niets anders dan haar eigen wilskracht. Ze duwt

hem zo hard als ze kan tegen zijn borst en schreeuwt met alle kracht die ze door hun gemeenschappelijke, disfunctionele geschiedenis heeft gekregen.

Hij doet struikelend een stap terug, heel even gedesoriënteerd.

‘Verdomme, wat ben je een bedrieger,’ roept ze. ‘Wat een fucking clown ben je, David! Je denkt dat je een kunstenaar bent...’

Ze lacht leeg, vreugdeloos.

‘Een kunstenaar! Wat een fucking grap toch! Je hebt al een jaar geen klap uitgevoerd! Je bent een junkie, David. Een kleine stap nog tot de straat. En jij moet mij gered hebben? Begrijp je niet dat ik tussen jou en een fucking bankje in het park sta?’

Verder komt ze niet voordat Davids vuist haar boven haar slaap raakt. Het brandt en suist in haar hoofd, en ze voelt zich gewichtloos. De kamer draait rond als ze achterover valt op het beton. De smaak van metaal op haar tong. Het voelt als verdriet en leegte. Als het einde van hun geschiedenis. Het voelt als een overwinning.